

FI A DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babe-Bolyai” din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Exegeza Vechiului Testament						
2.2 Titularul activităților de curs	Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă, ioanchirila62@gmail.com						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. univ. dr. Paula Bud, paulabud_ot@yahoo.fr						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	ES	2.7 Regimul disciplinei	DOB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătirea seminariilor/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	44				
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> • Isagogia Vechiului Testament • Hermeneutica Vechiului Testament • Recomandat: parcurgerea cursului opțional <i>Antropogeneza – exegeză iudaică și creștină</i>.
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> • Informații fundamentale despre conținutul Vechiului Testament și despre viziunea ortodoxă asupra scopului interpretării Sfintei Scripturi. • Cunoașterea principiilor de interpretare patristice, iudaice, moderne și minimă experiență în aplicarea lor pe textul Scripturii.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a	<ul style="list-style-type: none"> • Prezență minimă 75%, cu materialele didactice specifice (Sfânta
----------------------	---

cursului	Scriptur , alte resurse indicate)
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Pentru predarea cu întârziere a portofoliului de seminar, acesta va fi depunctat cu 0.5 pct./zi de întârziere.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze o bună cunoaștere a principiilor hermeneutice patristice, iudaice și moderne. • Să dispună de competențe exegetice fundamentate pe tradiția interpretării patristice a Sfintei Scripturi • Să demonstreze competențe reale de actualizare a mesajului biblic în vederea transmiterii lui înspre contemporani. • Să dispună de aptitudini dialogice irenice. • Să demonstreze capacități reale de orientare în literatura talmudică și patristică .
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea de conexare a cunoștințelor dobândite în cadrul cursului cu ansamblul disciplinelor studiate, precum și cu activitatea profesională pe care urmează să o desfășoare. • Să demonstreze capacitatea de a crea și a conduce un atelier de interpretare și de dialog pe teme biblice vechitestamentare.

7. Obiectivele disciplinei (reie îndin grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • introducerea studentului în sfera hermeneuticii aplicate pe textul Scripturii. • cunoașterea și aplicarea tradiției exegetice patristice, a principiilor moderne de hermeneutic • însușirea normelor fundamentale de interpretare și redare a conținutului dogmatic a textului • identificarea temeiurilor învățăturilor dogmatice și moral-religioase din textele Sfintei Scripturi • exersarea aptitudinilor exegetice specifice exegezei biblice • dezvoltarea capacităților de realizare și conducere a unui dialog interconfesional, ecumenic și interreligios.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să sprijine studentul în identificarea modalităților de aplicare a principiilor interpretative și a modalităților de actualizare a conținutului Scripturii pentru contemporaneitate.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Noțiuni generale despre profetism: Fenomenul profetic; reprezentanți în Vechiul Testament; idei majore ale prediciei profetice; acte simbolice; momente inaugurale ale misiunii profetice (Is. 6; Iez. 1 și 10).	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă , analiză pe text	1 prelegere
Profetul Isaia (I): Personalitatea și opera, exegeza textelor mesianice din capitolele 2, 2-4: 7, 14; 9, 5-6; 11, 6-9; 12, 1-6; 40, 3-11.	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă , analiză pe text	1 prelegere
Profetul Isaia (II): Exegeza textelor isaiene privind	prelegere, dezbatere	1 prelegere

personajul enigmatic <i>Ebed-Iahve</i> (cap. 42, 1-4; 49, 4-9; 52, 13 i 53).	sau discutie colectiv , analiz pe text	
Profetul Ieremia: Personalitate i oper , specificul c r ii; exegeza textelor mesianice (cap. 3, 17; 23, 4-6; 31, 31-34; 33, 14-22).	prelegere, dezbateresau discutie colectiv , analiz pe text	1 prelegere
Profetul Iezechiel: Omul i opera, promotorul stilului apocaliptic, imagini i simboluri; exegeza textelor mesianice (cap. 17, 22-24; 21, 27; 34, 12-25; 36, 25-27; 37, 26-27; 44, 1-2; 47, 1).	prelegere, dezbateresau discutie colectiv , analiz pe text	1 prelegere
Profetul Daniel: Personalitate politic i religioas a exilului babilonic; exegeza textelor mesiaice (cap. 2, 44-45; 7, 13-14; 9, 24-27).	prelegere, dezbateresau discutie colectiv , analiz pe text	1 prelegere
Profe ii i etica social : Actualitatea mesajului profe ilor i analiza impactului misiunii lor asupra con tiin ei religioase.	prelegere, dezbateresau discutie colectiv , analiz pe text	1 prelegere
Interpretarea unor texte profetice: Contextul istoric, valoarea prefigurativ a unor texte profetice, împliniri par iale i împliniri plene.	prelegere, dezbateresau discutie colectiv , analiz pe text	1 prelegere
Laud i euharistie - Psalmii: Dimensiunea liturgic a psalmilor; interpreta-rea unor psalmi mesianici i a psalmilor imprecatori.	prelegere, dezbateresau discutie colectiv , analiz pe text	1 prelegere
Suferin i mântuire – Iov: Iov, paradigma veterotestamentar a suferin ei	prelegere, dezbateresau discutie colectiv , analiz pe text	1 prelegere
Antinomie i axiologie în cartea <i>Ecclesiastului</i>	prelegere, dezbateresau discutie colectiv , analiz pe text	1 prelegere
Sofia teoretic i sofia practic în În elepciunile lui Solomon i Ben Sirah	prelegere, dezbateresau discutie colectiv , analiz pe text	1 prelegere
Interpretarea unor texte biblice cu valen e poetice i didactice	prelegere, dezbateresau discutie colectiv , analiz pe text	1 prelegere
Concluzii formale	prelegere, dezbateresau discutie colectiv , analiz pe text	1 prelegere

Bibliografie

Edi ii Scripturistice:

- *Biblia Hebraica Stuttgartensia*, quaeanteacooperantibus A. Alt, O. Eissfeldt, P. Kahleediderat R. Kittel, EditioFunditus Renovata, adjuvantibus H. Bardtke, W. Baumgartner, P. A. H. de Boer, O. Eissenfeldt, J. Fichtner, G. Gerleman, J. Hempel, F. Horst, A. Jepsen, F. Maass, R. Meyer, G. Quell, Th. H. Robinson, D. W. Thomas cooperatibus H. P. Ruger et J. Zieglerediderunt K. Elliger et W. Rudolph, TextumMasoreticumcuravit H. P. Ruger, MASORAM ELABORAVIT G. E. Weil, Editiotertia emendata opera W. Rudolph et H. P. Ruger, DeurscheBibelgesellschaft, Stuttgart, 1987.
- *Septuaginta*, Id est Vetus Testamentum graece iuxta LXX interpretes edidit Alfred Rahlfs, editio minor, duo volumina in uno, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1935.
- *Biblia sau Sfânta Scriptur* , Tip rit sub îndrumarea i cu purtarea de grij a Prea Fericitului P rinte Daniel – Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Cu aprobarea Sfântului Sinod, Editura Institutului Biblic i de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucure ti, 2011.

Resurse patristice:

1. Origen, *Omilii la Cartea Proorocului Ieremia*, în „PSB”, vol. 6, trad. de Teodor Bodogae, EIBMO,

- Bucure ti, 1981, pp. 341-450.
2. Sf. Grigorie de Nyssa, *Omilii la Ecclesiast*, în „PSB”, vol. 30, trad. de Dumitru Bodogae, EIBMO, Bucure ti, 1998, pp. 198-282.
 3. Sf. Grigorie de Nyssa, *Tâlcuire am nun it la Cântarea Cânt rilor*, în „PSB”, vol. 29, trad. de Dumitru St niloae i Ioan Buga, EIBMO, Bucure ti, 1982, pp. 113-332.
 4. Sf. Vasile cel Mare, *Comentariul al cartea profetului Isaia*, în „PSB”, vol. 2, trad. de Alexandru Mih il , Ed. Basilica, Bucure ti, 2009, 383 p.
 5. Theodorit al Cirului, *Tâlcuire la Cântarea Cânt rilor*, trad. de Adrian T n sescu-Vlas, Ed. Sophia, Bucure ti, 2006, 165 p.

Lucr ri de referin , comentarii biblice, studii:

6. Abrudan, Dumitru, *C rțile didactico-poetice*, Ed. Universit ții Lucian Blaga, Sibiu, 2001, 121 p.
7. Basarab, Mircea, *Cartea profetului Amos. Introducere, traducere i comentariu*, (tez de doctorat), EIBMO, Bucure ti, 1980, 185 p.
8. Chiril , Ioan, „Exegeza biblic vechitestamentar – disciplin ce conserv i afirm multiculturalitatea”, în volumul *Biserica i multiculturalitate în Europa sfâr itului de mileniu*, Presa Universitar Clujean , Cluj-Napoca, 2001, pp. 132 – 146.
9. Chiril , Ioan, „Repere exegetice qumraniene”, în *Studia Universitatis „Babe -Bolyai” – Theologia Orthodoxa*, nr. 1-2/2000, pp. 14- 28.
10. Chiril , Ioan, *Cartea profetului Osea. Breviarum pentru o gnoseologie a Vechiului Testament*, Ed. Limes, Cluj-Napoca, 1999, 262 p.
11. Chiril , Ioan, *Sfânta Scriptur – Cuvântul cuvintelor*, Ed. Rena terea, Cluj-Napoca, 2010.
12. Eco, Umberto, *Limitele interpret rii*, Ed. Pontica, 1996.
13. Pavel, Aurel, *Cartea profetului Daniel: Introducere, traducere, exegez i teologia c r ii* (tez de doctorat), Ed. Universit ii Lucian Blaga, Sibiu, 2000, 279 p.
14. Semen, Petre, *Introducere în teologia profetilor scriitori*, Ed. Doxologia, Ia i, 2010, 306 p.
15. Semen, Petre, *Sensul vie ii i al suferin ei dup c r ile Ecclesiast i Iov*, Ed. Doxologia, Ia i, 2010, 170 p.

8.2 Seminar	Metode de predare	Observa ii
No iuni fundamentale de hermeneutic : Sensurile Scripturii, calit ile interpretului, principiile de interpretare patristic .	expozitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	2 seminarii
<i>Exerci iu exegetic</i> : Ie irea 20, 2-3	discu ie colectiv , fi de lucru	1 seminar
Citirea i interpretarea unui text biblic în context (aplica ii pe Fac. 15, 5-6; Ie . 3, 5)	expozitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	2 seminarii
<i>Exerci iu exegetic</i> : Ie irea 20, 7	discu ie colectiv , fi de lucru	1 seminar
O posibil schem de devoltare exegetic (text, context, mesaj, actualizarea mesajului, sintez) – aplica ii pe Ie . 3, 1-6.	expozitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	2 seminarii
<i>Exerci iu exegetic</i> : Ie . 20, 8-11; Deut. 5, 12-15; Fac. 2, 2-3	discu ie colectiv , fi de lucru	1 seminar
Sensul alegoric al Sfintei Scripturi în literatura patristic (aplica ii pe Ps. 79, 9-17; Is. 5, 1-7; Iez. 15, 1-8; 17, 1-10; 34, 1-6; Cânt. 5, 2)	expozitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	1 seminar
<i>Exerci iu exegetic</i> : Ie . 33, 18-23; III Rg. 19, 8-12	discu ie colectiv , fi de lucru	1 seminar
Limba ca mediu al experien ei hermeneutice (H.G. Gadamer)	expozitiv , discu ie colectiv , fi de lucru	1 seminar
Abordare exegetic a unui text vechitestamentar la alegere, cu valorificarea discursului patristic.	lucru individual	2 seminarii

Bibliografie

1. Chiril , Ioan, *Fragmentarium exegetic filonian*, Ed. Limes, Cluj Napoca 2002.
2. Breck, John, *Sfânta Scriptur în tradi ia Bisericii*, Ed. Patmos, Cluj-Napoca, 2003.
3. Sf. Ioan Gur de Aur, *Omilii la Facere*, în „PSB”, vol. 21, trad. de Dumitru Fecioru, Bucure ti, EIBMO, 1987 i vol. 22, Bucure ti, EIBMO, 1989.
4. Sf. Vasile cel Mare, *Omilii la Hexaameron*, în „PSB”, vol. 17, trad. de Dumitru Fecioru, EIBMO, Bucure ti, 1986, pp. 69-180.
5. Gadamer, H.G., *Adev r i metod* , Ed. Teora, Bucure ti, 2006.
6. Moiescu, Iustin, *Sf. Scriptur i intepretarea ei în opera Sf. Ioan Hrisostom*, Ed. Anastasia, Bucure ti, 2003.
7. Sf. Maxim M rturisorul, *Ambigua. Tâlcuire duhovniceasc a cuvintelor : «Prunc s-a n scut nou ...»*, în „PSB”, vol. 80, trad. de Dumitru St niloae, EIBMO, Bucure ti, 1983

9. Coroborarea con inuturilor disciplinei cu a tept rile reprezentan ilor comunit ii epistemice, asocia iilor profesionale i angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Con inuturile unit ilor de înv are au fost elaborate în urma consult rii speciali tilor pe disciplin din facult ile de profil, pe baza Programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egal m sur , au fost luate în calcul a tept rile principalilor angajatori ai absolven ilor acestei specializ ri: structurile eclesiale, structurile de asisten social , structurile din domeniul educa ional.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota final
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none">• În elegerea i aplicarea coerent a instrumentarului de interpretare a Scripturii în mediul ortodox.• Flexibilitate în aplicarea principiilor de interpretare patristice, iudaice, moderne.• Competen e de actualizare a mesajului Scripturii pentru contemporaneitate.	Examen scris/oral, condi ionat la de predarea portofoliului de fi e de lucru propuse în cadrul orelor de seminar.	80%
10.5 Seminar/laborator	<ul style="list-style-type: none">• În elegerea i însu iria problematicii tratate la curs i seminar.• Capacitatea de a integra într-un discurs interpretativ propriu principiile interpretative asimilate.• Flexibilitate în abordarea exerci iilor tematice propuse, care reflect o bun cunoa tere a informa iilor dar i capacitatea de	Prezentarea unui portofoliu care const din 10 fi e de lucru, completate pe parcursul semestrului. Portofoliul se pred în seminarul din penultima s pt mân de activitate didactic .	20%

	valorificare a lor.	
--	---------------------	--

10.6 Standard minim de performan

- Cunoa terea i aplicarea principiilor de interpretare patristice pe corpusul scrierilor profetice i didactico-poetice.
- Capacitatea de transmitere a cuno tin elor exegetice dobândite.

Data complet rii

.....

Semn tura titularului de curs

.....

Semn tura titularului de seminar

.....

Data aviz rii în departament

.....

Semn tura directorului de departament

.....